

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VODE

Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana

T: 01 478 31 00

E: gp.drsv@gov.si

www.dv.gov.si

USMERITVE

s področja upravljanja z vodami za umeščanje kolesarskih poti in pešpoti ob površinskih vodah

Ljubljana, november 2020

KAZALO

I.	Usmeritve tehnične narave:	2
II.	Usmeritve pravne narave:	5

Usmeritve s področja upravljanja z vodami za umeščanje kolesarskih poti in pešpoti ob površinskih vodah

I. Usmeritve tehnične narave:

1. Skladno s 37. členom Zakona o vodah (Ur. l. RS, št. 67/02, 110/02–ZGO-1, 2/04–ZZdrI-A, 41/04–ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20, v nadaljevanju: ZV-1) je gradnja kolesarskih poti in pešpoti (v nadaljevanju: javne poti) na vodnem in priobalnem zemljišču dovoljena, saj gre za objekte javne infrastrukture. Z vidika zagotavljanja ciljev upravljanja z vodami pa je ustrežnejše umeščanje javnih poti izven vodnega in priobalnega zemljišča.

Na odsekih, kjer je trasa javnih poti predvidena vzporedno z vodotoki, je, skladno s 5. členom ZV-1, treba zagotoviti minimalni odmik 5 m od zgornjega roba brežine oz. od spodnjega roba protipoplavnega nasipa/zidu na zračni strani, zaradi erozijskih procesov na brežinah ter zaradi potrebe izvajanja javne vodnogospodarske službe. Hkrati je treba z zahtevanim odkomom zagotoviti, da ne pride do poslabšanja stanja voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov in naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov.

Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene in sicer na način, da ne bodo poslabšali obstoječe stabilnosti brežine. Na teh odsekih je treba predvideti zavarovanje brežine na tak način, da se morfološke značilnosti struge ohranjajo v največji možni meri.

V projektni dokumentaciji mora biti, na geodetskem posnetku, označen in kotiran pas priobalnega zemljišča v območju ureditev, skladno z določbami Pravilnika o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča celinskih voda (Uradni list RS, št. 58/18).

2. Skladno z 38. členom ZV-1 na vodnem ali priobalnem zemljišču ni dovoljeno postavljati objektov ali drugih ovir, ki bi preprečevale prost prehod ob vodnem ali morskem dobru.
3. Vse ureditve morajo biti načrtovane tako, da bo omogočeno izvajanje gospodarske javne službe urejanja voda.
4. Ureditve javnih poti na odsekih znotraj pretočnega profila vodotokov (npr. po bermi, pod mostovi, ipd.), skladno s 84. in 86. členom ZV-1, ni dovoljena. Umestitev javnih poti pod mostovi je dopustna izjemoma, kjer že obstajajo poti ali dovozi.
5. Ureditve javnih poti po visokovodnih nasipih je dovoljena izjemoma, in sicer:
 - če so nasipi načrtovani in izvedeni z upoštevanjem te dodatne funkcije,
 - so nasipi nepoškodovani,
 - je krona nasipa zadostne širine (za ureditev javnih poti z varnostno bankino, brez ograje) in
 - se ne posega v stabilnost nasipov.

Treba je zagotoviti tudi pogoje za nemoteno vzdrževanje in obratovanje nasipov ter dostope, ki so potrebni za vzdrževalna dela.

Postavitev ograd na visokovodnih nasipih ni dovoljena.

6. Pri načrtovanju izvedbe javnih poti na poplavnih območjih je treba upoštevati določila Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. l. RS, št. 89/08 in 49/20, v nadaljevanju: Uredba) ter Pravilnika o metodologiji za določanje območij, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, ter o načinu razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti (Ur. l. RS, št. 60/07; v nadaljevanju: Pravilnik).

7. Skladno s Prilogo 1 in 6. členom Uredbe je gradnja javnih poti na območju razreda velike in srednje poplavne nevarnosti prepovedana. Dovoljena je le v primeru, če je mogoče s predhodno izvedbo (celovitih) omilitvenih ukrepov v skladu z vodnim soglasjem zagotoviti, da njihov vpliv ni bistven. Niveleto javne poti je treba načrtovati na obstoječi koti oz. preučiti vpliv morebitnega nadvišanja nivelete (premostitve, navezave..), glede na pretok poplavnih voda.

Iz projektne dokumentacije mora biti jasno razvidno na kakšen način je bila upoštevana poplavna ogroženost načrtovanih javnih poti ter načrtovani omilitveni ukrepi.

8. Razredi poplavne nevarnosti so dostopni v spletnem prikazovalniku [Atlas voda](#) in v vodnem katastru - [Integralna karta poplavne nevarnosti – IKPN](#).

Če razredi poplavne nevarnosti še niso določeni jih je treba določiti skladno z 9. členom Uredbe ter Pravilnikom in sicer za obstoječe in načrtovano stanje.

9. Z gradnjo javnih poti ni dopustno posegati v izvedene protipoplavne ukrepe. V izjemnih primerih (prečkanje nasipa, potek po in ob nasipu), je treba po izvedenih delih vzpostaviti prvotno stanje. Posebno pozornost je treba nameniti zagotavljanju stabilnosti, tesnosti in protierozijski zaščiti protipoplavnih ukrepov, pri čemer je treba upoštevati projektno dokumentacijo, ki je bila izdelana za načrtovanje protipoplavnih ukrepov. Protipoplavni ukrepi morajo biti v projektni dokumentaciji prikazani. Ureditev javnih poti ne sme ovirati obratovanja in vzdrževanja izvedenih protipoplavnih ukrepov.

10. Na odsekih kjer bo trasa javne poti ob visokih vodah poplavljen ali bo prehajala od varovanega na poplavljen območje je treba načrtovati ustrezno obveščanje uporabnikov.

11. Pri načrtovanju javnih poti je treba v čim večji možni meri predvideti potek po obstoječih premostitvah.

Nove premostitve morajo biti načrtovane in kasneje izvedene tako, da ne bodo imele negativnega vpliva na vodni režim in stanje voda. Konstrukcijo premostitve je treba načrtovati brez vmesnih podpor oz. tako, da njeni elementi ne bodo posegali v svetli profil struge. Pri temeljenju obrežnih podpor premostitvene konstrukcije je treba upoštevati erozijsko delovanje vodotoka. Premostitvene odprtine morajo prevajati visoke vode (Q100) oz. morajo biti tolikšne, da ne bodo povzročale negativnih vplivov na poplavno varnost območja. Projektna rešitev mora podati tudi ustrezno rešitev odvajanja zalednih vod gorvodno od premostitve.

12. Pri načrtovanju objektov odvodnjavanja padavinskih odpadnih vod iz javnih poti, zaledja javnih poti in mostu v vodotoke, je treba upoštevati erozijsko delovanje voda. Direktni iztoki padavinskih vod ne smejo segati v svetli profil struge potoka. Izpustne glave morajo biti oblikovane pod naklonom brežin. Na območju iztokov mora biti struga ustrezno zavarovana pred vodno erozijo. Detajli iztokov morajo biti v projektni dokumentaciji tekstualno in grafično ustrezno obdelani in prikazani.

13. V primeru ponikanja padavinskih voda z utrjenih površin morajo biti ponikovalnice locirane izven vpliva povoznih in manipulativnih površin, možnost ponikanja pa mora biti razvidna iz zaključkov geološkega poročila. Če ponikanje na osnovi zaključkov geološkega poročila ne

bo mogoče, je treba odpadne padavinske vode kontrolirano odvajati v najbližji površinski odvodnik ali vodotok.

14. Pri zavarovanju brežin naj se, skladno s 5. členom ZV-1, v čim večji meri uporabljajo naravni materiali, kot so kamen, les in vegetativna zavarovanja, pri čemer naj se v največji možni meri upošteva naravni naklon in struktura brežine. Na delih zavarovanj, ki se vgrajujejo na betonsko podlago, mora biti načrtovana izvedba s poglobljenimi fugami, zapolnjenimi z zemljino. Obrežna zavarovanja morajo biti dimenzionirana glede na vlečne sile v strugi, da bo zagotovljena ustrežna stabilnost brežin ter da ne bo prihajalo do motenj vodnega toka, ki bi se odražale v povečani eroziji in nastanku poškodb brežin. Po potrebi je ob zaključku obrežnega zavarovanja treba predvideti talni prag. Zavarovanje brežin je treba predvideti na ustrezni dolžini brez lokalnih zožitev ali razširitev oziroma tako, da bo zagotovljena postopna navezava na obstoječe brežine.

Iz projektne dokumentacije mora biti razvidno, na kakšen način je bil upoštevan vidik preprečevanja poslabšanja morfoloških značilnosti vodotoka in posledično preprečevanje poslabšanja ekološkega stanja voda. Razvidni morajo biti tudi morebitni omilitveni ukrepi iz naslova ekološkega stanja voda.

15. Odvajanje in čiščenje padavinskih odpadnih voda z utrjenih površin mora biti usklajeno s predpisi s področja varstva okolja (Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14 in 98/15), Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15) in Uredba o emisiji snovi pri odvajanju padavinske vode z javnih cest (Uradni list RS, št. 47/05)).

Odvajanje padavinskih odpadnih voda je treba načrtovati v skladu z 92. členom ZV-1, in sicer na način, da bo ustrezno zmanjšan hipni odtok padavinskih voda z utrjenih površin, kar pomeni, da je treba predvideti zadrževanje padavinskih voda pred iztokom v vode in to v projektni dokumentaciji tako računsko kot v načrtih jasno prikazati.

16. Pri načrtovanju javnih poti na erozijskih, plazljivih ali plazovitih območjih, je treba predhodno pridobiti mnenje geomehanika in zaključke geomehanskega poročila dosledno upoštevati pri pripravi dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja oz. mnenja. Gradnja mora biti načrtovana skladno s 87., 88. in 89. členom ZV-1, ki določa erozijska, plazljiva ter plazovita območja ter omejuje oz. prepoveduje posege na teh območjih. Odvod padavinskih voda in zalednih voda mora biti načrtovan in izveden tako, da ne bo nenadzorovanega odvajanja voda po erozivnih oz. plazljivih zemljiščih in tako, da ne bo ogrožena stabilnost zemljišča.
17. Pri načrtovanju javnih poti na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode je treba dosledno upoštevati mejo vodovarstvenega območja in njegovih notranjih območij (zajetje, VVO I, VVO II in VVO III) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje, t.j. predpis vlade, sprejet na podlagi 74. člen ZV-1, oz. občinski odlok, sprejet na podlagi 60. člena Zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 15/91 in 52/00), za katerega velja podaljšanje njegove uporabe do sprejetja predpisa vlade.
18. Počivališča in spremljajočo urbano opremo (WC, klopi, koši za smeti...) je treba načrtovati skladno s 5. členom ZV-1, tako da bo zagotovljen minimalni odmik 5 m od zgornjega roba brežine oz. od spodnjega roba protipoplavnega nasipa/zidu na zračni strani. Umestitev na visokovodne nasipe ni dovoljena. Skladno s Prilogo 1 in 6. členom Uredbe je gradnja tovrstnih objektov na območju razreda velike in srednje poplavne nevarnosti prepovedana. Dovoljena je le v primeru, če je mogoče s predhodno izvedbo (celovitih) omilitvenih ukrepov v skladu z vodnim soglasjem zagotoviti, da njihov vpliv ni bistven.
19. Pri izdelavi projektne dokumentacije je treba dosledno upoštevati Pravilnik o podrobnejši vsebini dokumentacije in obrazcih, povezanih z graditvijo objektov (Ur. l. RS, št. 36/18) ter

Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (Uradni list RS, št. 25/09).

V projektni dokumentaciji mora biti tekstualno in grafično ustrezno obdelan in v ustreznem merilu prikazan potek trase javne poti, na geodetskem posnetku in katastrski situaciji, iz katere bo razvidna dispozicija vseh pripadajočih objektov (premostitve, počivališča, urbana oprema..), ureditev okolice ter vsa obstoječa in nova komunalna infrastruktura. Na geodetsko kotirani podlagi mora biti razviden potek brežin – strug vodotokov.

Obvezne grafične priloge projektne dokumentacije so:

- pregledna situacija z označeno traso javne poti iz katere bo razviden potek terena in vodotoki (DOF, TTN..), (M = 1:5000);
- geodetski posnetek območja načrtovanih ureditev v ustreznem merilu (M = 1:500, M = 1:250,), ki bo vseboval detajlne posnetke vodnih korit vodotokov, protipoplavnih ukrepov: visokovodnih nasipov/zidov, premostitev, vodnogospodarskih ureditev in podobno;
- situacija v ustreznem merilu (M = 1:500, M = 1:250,), z načrtovano traso javne poti, odvodnjavanjem zalednih in odpadnih padavinskih voda ter ureditvami vodnih korit v območju premostitev in približevanj, vključno z morebitnimi omilitvenimi ukrepi;
- vzdolžni profil javne poti z vrisanimi prečkanji vodotokov, objekti odvodnjavanja, vodnogospodarskimi ureditvami, gladinami visokih voda;
- prečni profili javne poti v območju premostitev in približevanj, z vrisano strugo vodotokov, vodnogospodarskimi ureditvami, gladinami visokih voda;
- podroben prikaz ureditev vodnih korit (protierozijska zavarovanja) v območju premostitev in približevanj, iztočnih objektov in podobno, z gladino visokih voda.

20. Med gradnjo ni dovoljeno odlagati izkopanih materialov na vodno in priobalno zemljišče ter poplavno območje vodotokov. Po končani gradnji je treba odstraniti vse za potrebe gradnje postavljene provizorije in vse ostanke začasnih deponij. Vse z gradnjo prizadete površine je treba krajinsko ustrezno urediti.

II. Usmeritve pravne narave:

1. Za izgradnjo javnih poti na vodnih in priobalnih zemljiščih, ki so v lasti Republike Slovenije, bo moral investitor (t.j. občina) pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti stavbno pravico, skladno z določili Stvarnopravnega zakonika (Ur. l. RS, št. 87/02 in 91/13; v nadaljevanju: SPZ) in ZV-1.

Za izgradnjo javnih poti na objektih vodne infrastrukture bo moral investitor (t.j. občina) pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja skleniti pogodbo za uporabo vodne infrastrukture v druge namene, skladno z 48. členom ZV-1.

Če je investitor drug državni organ, pa mora ta pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja skleniti sporazum o uporabi stvarnega premoženja, skladno z Uredbo o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 31/18).

Te pogodbe štejejo kot dokazilo o pravici graditi na vodnem ali priobalnem zemljišču v lasti Republike Slovenije.

2. Za morebitno gradnjo iztočnih glav padavinskih odpadnih voda na vodnem zemljišču, ki so v lasti Republike Slovenije, mora investitor (t.j. občina) skleniti pogodbo o ustanovitvi služnostne pravice po določilih SPZ in ZV-1.

Če je investitor drug državni organ, pa mora ta pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja za omenjene posege skleniti sporazum o uporabi stvarnega premoženja, skladno z Uredbo o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 31/18).

Ti pogodbi sta dokazilo o pravici graditi na vodnem ali priobalnem zemljišču v lasti Republike Slovenije.

3. Pogodba o ustanovitvi služnosti bo z naslovnim organom sklenjena po pridobitvi vodnega soglasja oz. mnenja.

Pogodba o ustanovitvi stavbne pravice oziroma sporazum o uporabi stvarnega premoženja bosta z naslovnim organom sklenjena po pridobitvi vodnega soglasja oz. mnenja, na podlagi vloge investitorja.

4. Služnostna pravica in stavbna pravica sta skladno z drugim odstavkom 153 a. člena ZV-1 odplačni.

Višina denarnega nadomestila za služnost se določi v skladu s Pravilnikom o metodologiji za določanje višine nadomestil za služnosti na vodnih in priobalnih zemljiščih v lasti Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 35/11, 18/13, 59/14 in 56/15).

Višina denarnega nadomestila za stavbno pravico se določi skladno z Pravilnikom o metodologiji za določanje vrednosti vodnih in priobalnih zemljišč in višine nadomestil v postopkih pridobivanja, razpolaganja in obremenjevanja s stavbnimi pravicami (Ur. l. RS, št. 56/16), kjer 5. člen določa, da znaša višina nadomestila za ustanovitev stavbne pravice za lokalne javne prometne površine in lokalne cestne objekte, ki jih lahko vsakdo prosto uporablja, pet odstotkov nadomestila za ustanovitev stavbne pravice na vodnem ali priobalnem zemljišču za obdobje 99 let.

5. Skladno s Pravilnikom o podrobnejši vsebini dokumentacije in obrazcih, povezanih z graditvijo objektov (Ur. l. RS, št. 36/18) in Pravilnikom o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja (Ur. list RS, št. 25/09) mora vloga za vodno soglasje oz. mnenje vsebovati tudi vse potrebne podatke za sklenitev pogodbe o ustanovitvi služnosti na vodnih in priobalnih zemljiščih v lasti Republike Slovenije in za določitev višine nadomestila skladno s Pravilnikom o metodologiji za določanje višine nadomestil za služnosti na vodnih in priobalnih zemljiščih v lasti Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 35/11, 18/13, 59/14 in 56/15).
6. Vloga za pridobitev vodnega soglasja oz. mnenja se lahko vloži na obrazcu, ki se nahaja na spletni strani Direkcije RS za vode ([Obrazec vloge za pridobitev vodnega soglasja ali mnenja za posege, ki lahko vplivajo na vodni režim-in-stanje-voda/](#)).